

Inzicht in ondergrondse microbiologie

Meten en beïnvloeden

12-10-2023 Carina Eisfeld, Marcelle van der Waals, Jim van Ruijven, Marta Streminska

Ga naar **wooclap.com** en gebruik de code **PKNISE**

Heeft u aandacht voor microbiologie in uw teeltsysteem?

1

0% 0

Klik op het geprojecteerd scherm om de vraag te activeren

2

0% 0

Ga naar **wooclap.com** en gebruik de code **PKNISE**

Op welke manier bekijkt u de microbiologie in uw teeltsysteem?

Tijd om te stemmen!

0

Klik op het geprojecteerd scherm om de vraag te activeren
antwoorden gekregen

wooclap

100 %

0

Ga naar **wooclap.com** en gebruik de code **PKNISE**

Wat zou je graag willen weten over de microbiologie in je teeltsysteem?

Tijd om te stemmen!
0

Klik op het geprojecteerd scherm om de vraag te activeren
antwoorden gekregen

wooclap

100 %

0

Plant

- Leeftijd/ontwikkeling
- Genotype
- Gezondheidsstatus
- Afscheidingen/metabolieten

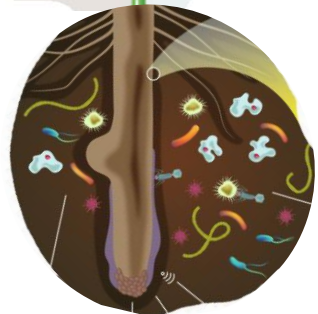

Microbe-microbe interacties

- Beïnvloeding van de plant
- Metabolieten
- Keystone soorten

Milieu

- Bodem
- pH
- Water
- Organisch stof
- Teeltpraktijk

Plant

- Leeftijd/ontwikkeling
- Genotype
- Gezondheidsstatus
- Afscheidingen/metabolieten

Microbe-microbe interacties

- Beïnvloeding van de plant
- Metabolieten
- Keystone soorten

Milieu

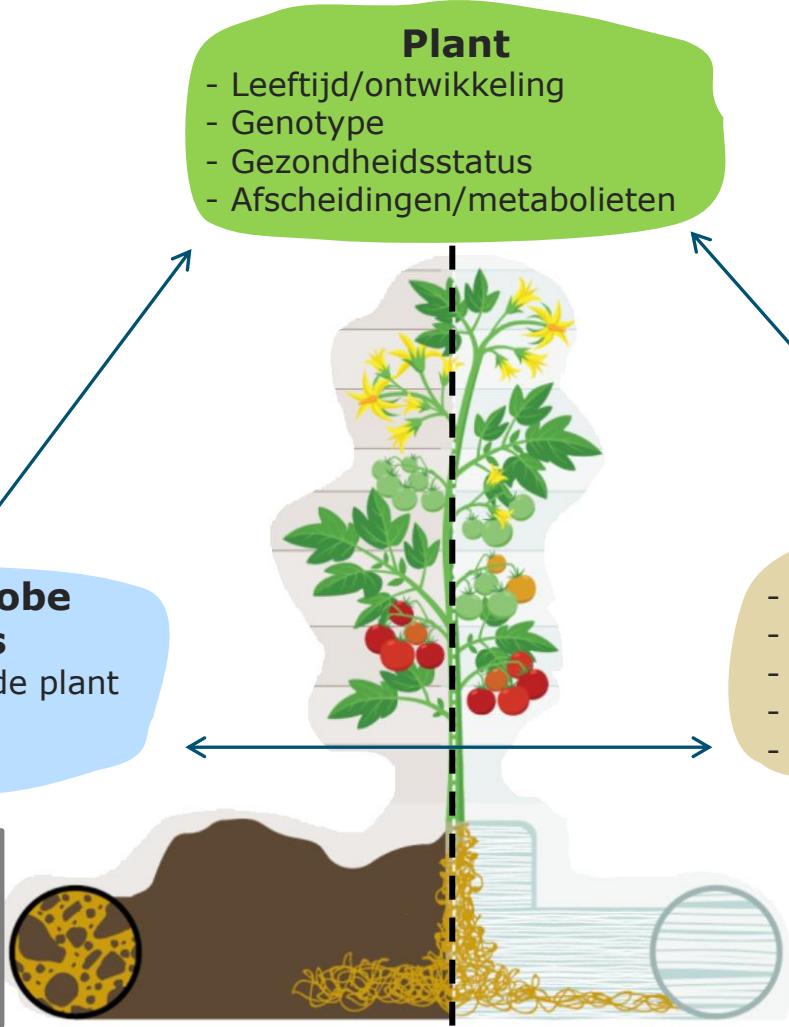
- Bodem
- pH
- Water
- Organisch stof
- **Teeltpraktijk**

Tuinbouw in de bodem

- Heterogeen groeimedium
- Hoge microbiële diversiteit

Hydrocultuurteuinbouw in steenwol

- Homogeen groeimedium
- Gunstig voor bacteriën

Wat doen de micro-organismen in het water?

Goed: Plantgroei-bevorderende bacteriën en schimmels
Slecht: Plant pathogenen

Groeibevordering:

- **Afbraak van organisch materiaal**
- **Productie van planthormonen**
- **Tolerantie voor abiotische stress** (e.g. droogte)
- **Verhogen van nutriënten beschikbaarheid** (oa.: stikstof (N) fosfor (P))
- **Afweer voor pathogenen**

Technieken om micro-organismen te bestuderen

Wie en hoeveel is er?

Flowcytometrie

Directe telling van cellen in water (na kleuring ook aantal "levende" cellen), geen informatie op soort niveau

Kiemgetal

Geeft informatie over de hoeveelheid kweekbare micro-organismen in het monster

Uitplaten op agar media (KVE)

DNA en/of RNA

Informatie over aanwezige micro-organismen: DNA (levend én dood) of RNA (levend)

Metabarcoding (NGS)

informatie over welke soorten zijn er (bacteriën- 16S rDNA; schimmels- ITS of 18S rDNA)

Wat doen ze?

DNA en/of RNA

Biochemische testen

PCR (polymerase chain reaction)

Informatie over aanwezigheid van specifieke soorten/groepen/ functionele genen (ja/nee info)

(Semi-) Quantitative PCR

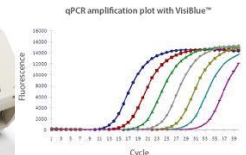
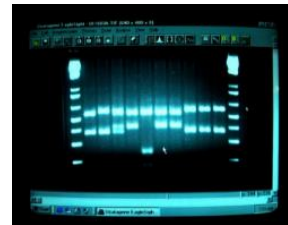
Informatie over aanwezigheid van specifieke soorten/groepen/ functionele genen (hoeveelheid)

ATP meting

Meting voor algemene activiteit levende organismen in het monster

Enzymenmetingen

Informatie over activiteit van micro-organismen: e.g. chitine afbraak, nitrificatie

Microbiologische methodes

Kwantitatief:

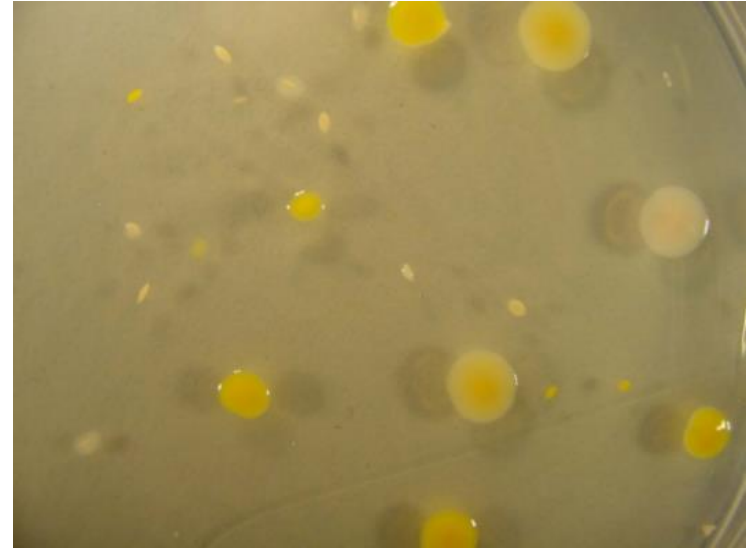
- Kiemgetal
- qPCR (16S rRNA gen)
- Flowcytometrie
- ATP
- Biofilm bepaling

Kwalitatief:

- Next generation sequencing

Kiemgetal

- Kiemgetal/koloniegetal
- Kweekmethode ontwikkeld in de 19e eeuw
- Levende, op agar groeiende bacteriën
  - Verschillende temperaturen
- Analysetijd: 3 dagen

qPCR

- Bepalen hoeveel specifieke micro-organismen aanwezig zijn
  - Totale populatie
  - Verschillende soorten micro-organismen
  - Specifieke functies
- DNA extractie en daarna een qPCR analyse
- Analysetijd: 3 uur

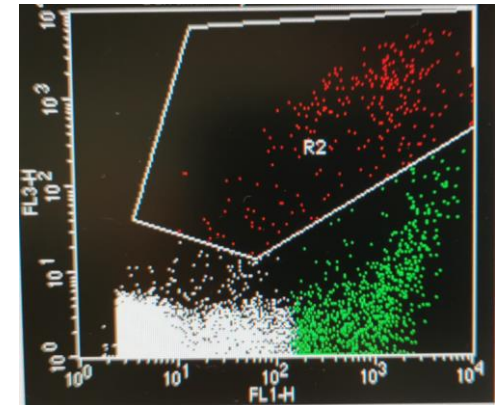

Vergelijking kiemgetal, qPCR totaal bacteriën

- Klein deel bacteriën in milieu kweekbaar op agar (kiemgetal)
  - Watersystemen vaak $<0,1\%$ van de totale populatie
- Aantal genkopieën (qPCR) vaak hoger dan aantal cellen (kiemgetal)
  - 1 cel kan meer genkopieën bevatten

Flowcytometrie

- Celtelling
- Cellen worden gekleurd met kleurstof en geteld
- Onderscheid mogelijk in:
  - Totaal aantal cellen (levend+dood)
  - Intacte cellen (levend)
  - Niet-intacte cellen (dood)
  - Onderscheid in activiteit cellen
- Analysetijd: <30 minuten

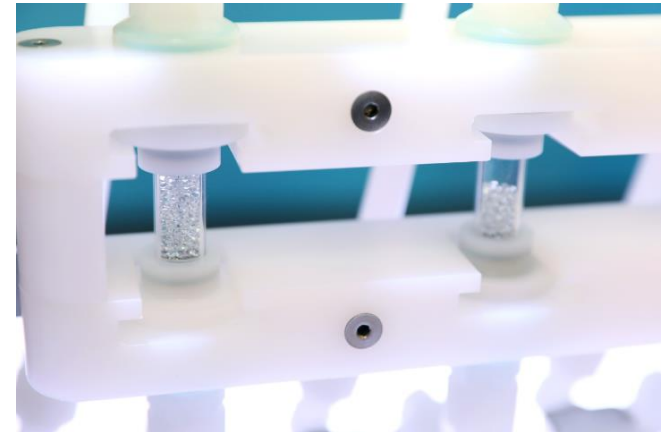
ATP

- Maat hoeveelheid aanwezige biomassa in monster
- Labmethode waarbij licht geproduceerd wordt en gemeten
- Draagbare systemen
- Analysetijd: 5 minuten

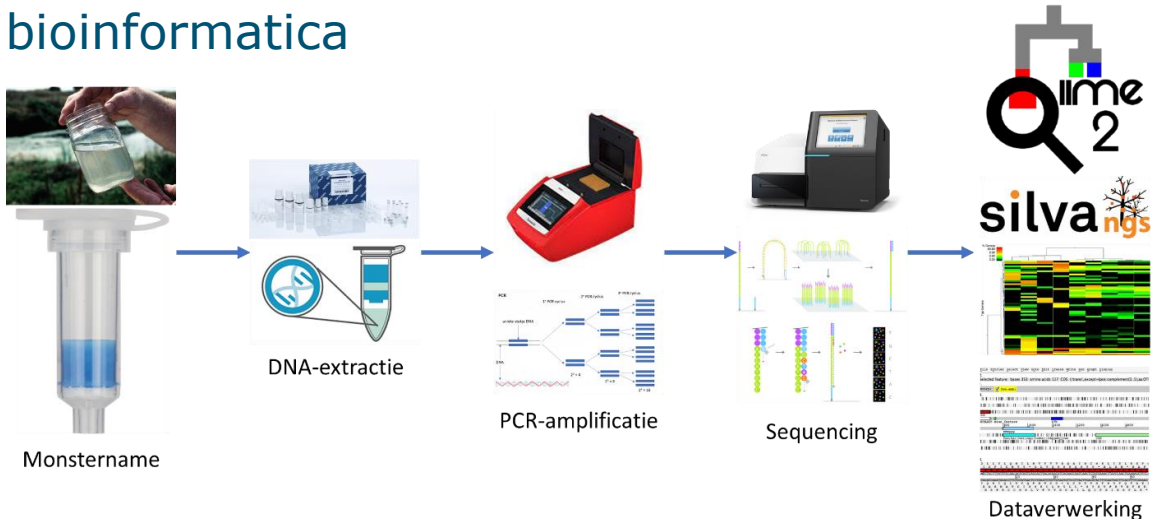
Continue biofilm monitor (CBM)

- Bepaling groei biofilm en adsorptie biomassa bepalen
  - Verstopping leidingen, vervuiling water, ophoping ziekteverwekkers
- M.b.v. glasparels of coupons biofilm vormen

Next generation sequencing (NGS)

- In kaart brengen bacteriën of schimmels op basis van DNA (levend+dood) of RNA (levend) materiaal
- Praktische stappen en bioinformatica
- Analysetijd: 48 uur

Ga naar **wooclap.com** en gebruik de code **PKNISE**

Welke acties voer je al uit om microbiologie te beïnvloeden?

Tijd om te stemmen!

0

Klik op het geprojecteerd scherm om de vraag te activeren
antwoorden gekregen

wooclap

100 %

0

Ga naar **wooclap.com** en gebruik de code **PKNISE**

Wat zou je willen bereiken?

Tijd om te stemmen!

0

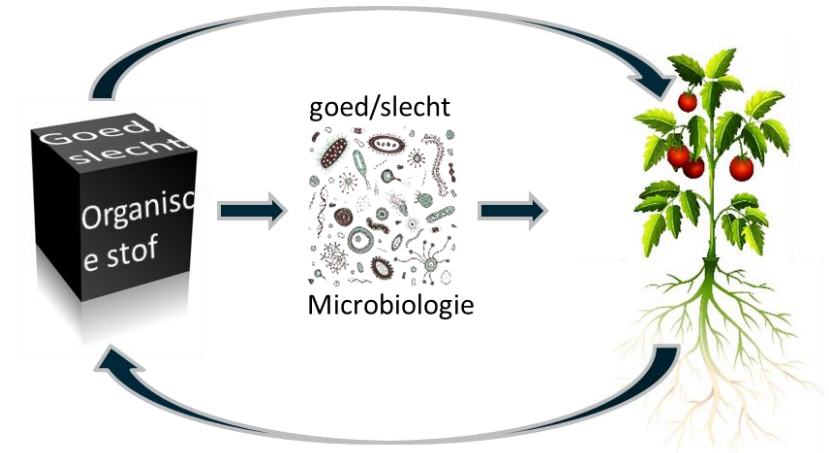
Klik op het geprojecteerd scherm om de vraag te activeren
antwoorden gekregen

PPS OSIRES: Doel

Verkrijgen meer inzicht in:

- Wat speelt zich af in het wortelmilieu?
- Welke factoren hebben invloed?
- Hoe kunnen we deze factoren sturen?

Resultaten:

- Praktische tool voor meten microbiologie in de praktijk
- Aanzet voor methode voor managen factoren die microbiologie beïnvloeden

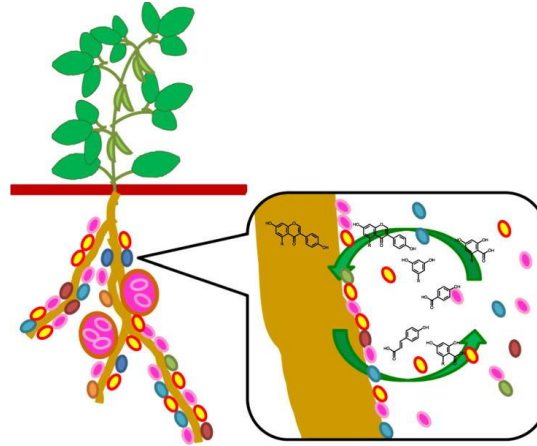
PPS OSIRES: Methodes

- Wie is er? → Micro-organismen in kaart brengen (NGS)
- Wat kunnen micro-organismen potentieel doen? → overmatige wortelgroei, pathogenen, etc. (qPCR)
- Organisch stof, nutriënten bepaling
- Link micro-organismen met organische stof

- Recirculeren organisch stof: groei en ophoping micro-organismen

Welk soort organische stof bij interactie tussen planten en microben?

Wortellexudaten

- Extracellulaire enzymen
- Fenolische verbindingen
- Amino-zuren
- Organische zuren
- Suikers

Nutriënten afbraak
Signaalstoffen
Groeibevordering
Verhoging plantweerbaarheid
- pathogeen afweer
- stress tolerantie

Micro-organismen

- Exopolysachariden
- Fytohormonen
- Sideroforen (↑ ijzer)
- Antibiotica en antischimmelmiddelen
- VOCs
- Enzymen
- ...

Waar komt de organische stof vandaan?

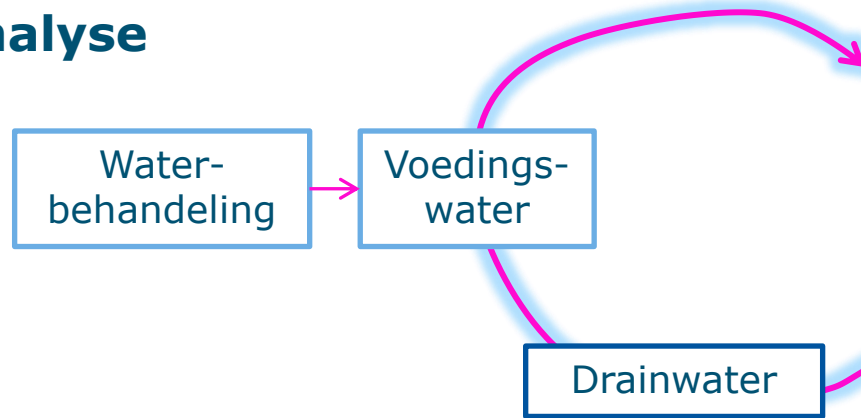

Meting van organisch stof in water

TOC

nutriënten

Q-TOF analyse

Sturing organisch stof door waterbehandeling → Sturing plant - micro-organismen - interacties

Sturing organische stof door waterbehandeling → Sturing plant - micro-organismen - interacties

Rol van waterbehandeling

- Desinfectie
- Toevoegen microbiologie
- Toevoegen of omzetten organisch stof
- Creëren van de juiste omstandigheden in teeltsysteem

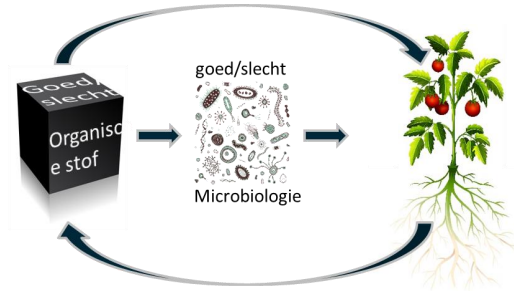
Organisch stof binnen recirculerende teelt

Vragen:

- Verandering samenstelling organisch stof tijdens de teelt (plant ontwikkeling)
- Invloed van waterbehandelingen op org. stof/plant/micro-organismen
- Samenstelling en functies van microbiële wortelgemeenschap
- Invloed op ziektegevoeligheid

→ Sturing van plant - micro-organismen - interacties

→ Bevordering van positieve “goede” micro-organismen

Bedankt voor uw aandacht!

Financiers:

Gewascoöperaties: tomaat & phalaenopsis

